

Stebrički slane

↓↓↓

JOŽE RAKOVEC

→ Naslovnica kaže odpadel list, na katerem je nastala slana. Povečan izsek na sliki 1 pokaže, da imajo kristali slane obliko stebričkov.

SLIKA 1.

Stebrički slane (foto: Peter Legiša)

Pri še večji povečavi (slika 2) pa opazimo, da so stebrički večinoma votli in vsaj na koncih razširjeni – kot v nekake visoke kozarce.

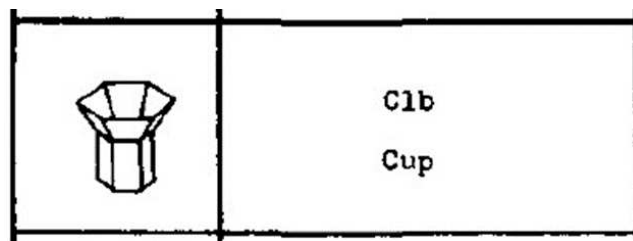
Kako pride do najrazličnejših oblik ledenih kristalov? Zaradi tega, ker sta v molekuli vode dva vodika vezana s kisikom tako, da tvorita kraka njunih vezi kot okrog 105° , so osnovne kristalizacijske oblike ledu šestkotniki (manjši od nanometra). Kadar se ti osnovni šestkotniki nalagajo predvsem eni na druge (pri ne prehudem mrazu), nastajajo bolj podolgovati stebrički, ob nižjih temperaturah ob nalaganju enih ob druge pa ploščice. Ob takem »zlaganju zidakov« nastajajo najrazličnejše oblike – glej npr. snowcrystals.com. Pri »zidanju« pa lahko pride tudi do kakšnih napak in tako ob morebitnih tujkih ali kakih drugih vzrokih za »dislokacije« (www.daviddarling.info/encyclopedia/D/dislocation), lahko npr. ploščica polžasto raste v pira-

SLIKA 2.

Povečava dela slike 1, zavrtena za 180°

mido ali pa obratno v votel stebriček. Če se ob tem, s kako ponovno napako, premer votlega stebrička še poveča, dobimo lahko tudi kristal v obliki kozarca ali čaše. Take kristale sta Magono in Lee klasificirala kot C1b – glej njuno klasifikacijo na hdl.handle.net/2115/8672. Iz nje povzemamo skico na sliki 3, ki je še najbolj podobna kristalom na povečani sliki.

SLIKA 3.

Razred ledenih kristalov C1b po klasifikaciji Magona in Leeja

So pa te oblike kristalčkov ledu zelo, zelo redke in zato jih marsikatera novejša klasifikacija oblik ledenih naravnih kristalov ledu sploh ne obravnava več posebej. Torej je na fotografiji ne samo lep, ampak v resnici precej redek naravni pojav!

× × ×